

ВРЕДНОСТИ ЗНАКА У ТЕОРИЈИ И ФИЛОЗОФИЈИ ФИЗИЧКЕ КУЛТУРЕ У МАТИЋЕВОМ ОПУСУ

Владимир Кебин¹

¹Републички саветник у пензији

Оригинални научни чланак

УДК 140.8:796 Матић М.

САЖЕТАК

Повод за поновно анализирање доприноса физичкој култури у нас је 80. година од рођења др Миливоја Матића. Анализирајући појединачно Матићев допринос физичкој култури у сваком његовом раду од 1961. године до 1998. год. долази се до закључка да се у појединим радовима налазе и искре „филозофских мрвица“ неопходне за разумевање ауторовог уверења да је Матић у знатној мери учинио да се може говорити о могућности филозофског погледа и конституисања филозофије физичке културе код нас. М. Матић даје смернице које су знакови да постоји догађање које би било прогностичко за стални напредак наше струке у контексту целокупног образовања код нас и у свету.

У овој расправи, Матићев допринос промишљању физичког васпитања у контексту филозофије физичке културе и у контексту знака правца реформе у образовању – реформе наставе физичког васпитања код нас, треба сагледати и анализирати пре свега са аспекта попречних веза које вишеструко повезују разматрање теорије и праксе физичког васпитања.

Кључне речи: Знак / Напредак / Теорија физичке културе / Филозофија физичке културе

УВОД

Професор др Миливоје Матић је поново на својој и нашој катедри. То њему није први пут да долази, али је посебан. Ових дана навршава се 80 година од рођења Миливоја Матића и неколико година од његовог „одласка“. Након „одласка“ једног од великана наше струке, остају године помало пуне, збуњујуће, али наставило се. Ово више није оно време које је Матић оставио, нема више или је мало оних настављача, али и противника, па ни оних виших циљева до којих се он до последњег тренутка залагао. Међутим, потреба препричавања и анализе писаног дела, што нам је оставио професор Матић, неоспорно се из дана у дан повећава. Професор, у свом надасве плодном стручном раду и прераном одласку, успео је да остави клицу за коју се током свог живота залагао. Занимљиво је кога је професор за своје настављаче оставио? Да ли су то млади студенти, будући професори физичког вапитања, тренери или бивши његови студенти или његове колеге? На ово питање се не може дати прецизан одговор.

Када ме је цењени колега, проф. др Божо Бокан, почетком септембра 2015. године позвао и питао да ли бих желео да се укључим у обележавање датума рођења проф. др Миливоја Матића на Катедри за теорију и методичку, прихватио сам позив са задовољством, али и великом личном обавезом да испуним Матићеву захвалност и констатацију. Цитирам:

“Поштовани колега Кебин

Слушајући ваше излагање 19. јула 1999. године, једно моје раније стручно “устезање” намах се преобратило у два нова увиђања : (1) не само да у неким мојим текстовима (изгледа) има нешто од онога што се сматра филозофијом, већ (2) постаје јасно да ни Ви нисте некомпетентни да о томе судите – што посебно радује као откриће, с обзиром на стандардна интересовања наших колега, односно на (углавном) спорадичност њихових потреба да “завирују” и изван своје (такозване) “уже” струке.

у потпису 20.6.2000. године Миливоје Матић

Зашто истичем ово Матићево мишљење о себи? У посебној монографији, под називом МИЛИВОЈЕ БАЋА МАТИЋ и поднасловом Пригодна истраживања и казивања о животу и делу др Миливоја Матића професора Факултета физичке културе Универзитета у Београду, Београд 2000 године, у свеобухватним стручним и надасве племенитим прилозима, штампан је и мој прилог, под насловом НАГОВЕШТАЈИ ФИЛОЗОФИЈЕ ФИЗИЧКЕ КУЛТУРЕ У МАТИЋЕВОМ ОПУСУ.

Да не бих наводио, шта смо моје колеге и ја написали у горе наведеној монографији, покушаћу да осветлим неке битне чињенице Матићевог опуса које имају значење ВРЕДНОСТИ ЗНАКА, а до којих сам дошао поновним ишчитавањем скоро свих Матићевих објављених радова који се налазе у мојој стручној библиотеци.

ЗНАК ПРАВЦА У КРЕИРАЊУ НОВИХ НАСТАВНИХ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

Нашем времену образовања изразито недостају простор и слободно дисање. Реформа образовања у целом свету и код нас је у току или у припреми, а на реформи Плана и програма физичког васпитања у нас се ради већ неколико година.

Будући да се дојучерашњи развој критичке мисли физичке културе и физичког васпитања код нас свео на "излагања познавалаца" о ограничавајућој примени уобичајених поступака у настави и лошим ефектима саме наставе, новине су се састојале у њиховом заједничком одбацивању. Тако суморно расположење постаје масовно (што представља погодно тло за ирационалности), долази до стручне и идејне регресије, негде до подругливог цинизма или неумерене сентименталности, застоја у филозофији стручне идеје теорије физичке културе и физичког васпитања, неразумног насртања на све врсте постојећих непревазиђених механизма, планови постају краткорочни, а физичко васпитање у школама неделотворно.

Из тих разлога стручни скупови педагога физичке културе Србије, нарочито од 1997. године, као и стручни напори Републичке комисије за реформу физичког васпитања формиране 1998. године код нас, имају намеру настављања критичке (а можда и стваралачке) мисли ранијих квалитетних времена у нашој струци. Ови скупови имали су за циљ да прошире поље проучавања, да отворе једно ново крило културе комуникације, где би кретање стручне енергије било слободно. Могли бисмо говорити о светском виђењу ствари - новом неограниченом погледу, новој „култури“ физичке културе, могућностима да се аплицира нешто савременије на нашем културноисторијском аутентичном тлу.

Ова два појма (ново и неограничено) не појављују се изненада, јер су огромни напори уложени (цео живот са њима се боре поједини наши теоретичари: видети радове Полича, Шепе, Лескошека, Берковића, Матића, Бера, Здањског, Аруновић, Бокана, Бан Д., Радојевић, Кебин, Вишњић, Живановић, Мадић, Иванића, и др.). Посебно бих апострофирао Матићеве теоријске доприносе који су свим члановима Комисије за реформу наставних планова и програма физичког васпитања били стално у виду као

стручни знаци праваца којим се треба кретати. Покушаји да их потпуно промене неки такозвани иноватори били су осуђени на пропаст. Међутим потребе надградње постоје.

ПИТАЊЕ САДАШЊОСТИ – ЗНАК У МАТИЋЕВИМ ТЕОРИЈСКИМ ИСТРАЖИВАЊИМА

Питање за које ми се чини да се често појављује у Матићевим радовима, јесте питање садашњости, савремености: шта се данас догађа? Шта се сада догађа? И шта је то "данас" унутар којег се налазимо и једни и други; и шта одређује тренутак у којем се пише. То није просто: шта у тренутној ситуацији може проузроковати одређену одлуку филозофског типа. Питање је шта ова стварност јесте, односи ли се пре свега на одређење извесног елемента садашњости који треба препознати, разлучити, открити међу свим осталима. О чему у оквиру садашњости има смисла размишљати?

Укратко, чини ми се да је оно што се појављује у Матићевим бројним радовима, питање садашњости као филозофског феномена којем припада филозоф који о њој говори. Самим овим видимо да за филозофа поставити питање о сопственом припадању тој садашњости, неће више бити питање његовог припадања неком учењу или традицији; то више неће просто бити питање његовог припадања људској заједници уопште, већ питање његовог припадања неком одређеном "ми", неком ми које се односи на културну целину која је особена његовој сопственој савремености.

Управо то "ми", постаје за сваког стручњака у физичкој култури - физичком васпитању предмет размишљања; и самим тим се потврђује немогућност тог и тих стручњака да избегну ово преиспитивање у њиховом посебном припадању томе ми. Филозофија физичке културе, као проблематизација једне савремености, и као стручњаково преиспитивање те савремености којој припада и у односу на коју треба да себе одреди, могла би филозофију физичке културе одредити као дискурс модерности и дискурс о модерности.

Врло упрошћено говорећи, питање модерности је у класичној култури било постављено са два становишта: становишта антике, и становишта модерности; било да је постављано као питање о ауторитету кога треба прихватити или одбацити (који ауторитет прихватити? који узор следити? итд.), било у облику (додуше повезаном са предходним) вредносног поређења: да су Стари бољи од Модерних? да ли смо у процесу декаденце, итд.? Видимо наговештај једног новог начина постављања питања модерности не као (лонгитудиналног) продужетка Старих, већ о ономе што

би се могло назвати "окомитост" у односу на сопствену савременост, са једне стране, да би у њој пронашао своје право место, а с друге да би изрекао њен смисао, да би коначно одредио вид дејства које је у стању да врши унутар те савремености.

Која је моја савременост? Који је смисао те савремености? И шта чиним кад говорим о тој савремености? Чини ми се да се у овом састоји то ново преиспитивање о модерности.

Ово је само смерница за истраживање, коју би ваљало испитати мало детаљније. Ваљало би истражити генеологију, не толико самог појма модерности, колико модерности као питања. И, у сваком случају, ако Матићеве текстове схватим као тренутак када се ово питање појављује, разуме се да и он припада ширем историјском процесу кога би ваљало сагледати.

Питања која се постављају: Постоји ли стални напредак људског рода? Постоји ли стални напредак неке теорије физичке културе? Постоји ли филозофија физичке културе и физичког васпитања? Истражити да ли постоји неки узрок тог напретка. Уколико смо утврдили ту могућност, треба показати да тај узрок заиста делује и у ту сврху пронаћи неко догађање које показује да је узрок заиста делатан. Све у свему, одређивање узрока моћи ће увек да одреди само могуће последице, и да се утврди тек постојањем догађаја.

Није довољно, дакле, следити телеолошку нит која омогућава напредак; треба издвојити унутар историје неко догађање које ће имати вредност знака.

Знака чега? Знака постојања узрока, сталног узрока који је током читаве историје водио људе на путу напретка. Стални узрок за који треба показати да је нешто деловало, да сада делује и да ће деловати у будућности. Према томе, догађање које ће моћи да нам омогући да одредимо да ли постоји напредак, биће знак "rememorativum, demonstrativum, prognosticum". Нужно је да то буде знак који показује да је то одувек било (то је знак који подсећа), знак који показује да се и тренутно ствари тако дешавају (то је показатељ који нам, на послетку, показује да ће се увек тако дешавати (**прогностички знак**)). И тако можемо бити сигурни да узрок који омогућава напредак није само деловао у једном одређеном тренутку, већ да он јамчи једну општу тежњу људског рода у целини ка кретању у смеру напретка. Ево питања : Постоји ли око нас догађање које би било "rememorativum, demonstrativum, prognosticum" за стални напредак који носи људски род у целини ?

Читајући Матића можемо констатовати - да . Да, постоји догађање које би било прогностичко за стални напредак наше струке у контексту целокупног образовања код нас и у свету.

КРИТИКА НАСТАВЕ ТЕОРИЈЕ И ПРАКСЕ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА У МАТИЋЕВОМ ОПУСУ КОЈИ ДОПРИНОСИ САГЛЕДАВАЊУ БУДУЋНОСТИ - ПРОГНОСТИЧКИ ЗНАК

Напори наших стручњака имају за циљ да структура нашег образовања и његов квалитет не буду инфериорни у односу на друге развијене земље, као и на документа европских институција које се баве школством и развојем образовања у свету. Међутим, свест о потреби промена у образовању у функцији општег праћења светских догађања, привилегија је оних који поседују стваралачке идеје и моћ за њихову реализацију. Системске анализе и стални напори у проналажењу бољег, једни су од најважнијих предуслова бољег резултата и успеха. Ове анализе подразумевају међу осталим:

- истраживања педагошке праксе од стране научних и стручних институција;
- истраживања новијих теоријских схватања, код нас и у свету, о процесима развоја и учења;
- истраживања стандарда и услова неопходних за реализацију наставне праксе;
- истраживања извештаја надзорничке службе;
- запажања наставника, директора, и стручних сарадника у основним и средњим школама ;
- истраживања која се односе на новија схватања европске димензије у области образовања;
- побољшавања закона који се односе на примену наставног плана и програма физичког васпитања у школама;
- стварање услова информационих услуга у процесима практиковања и надградње свих процеса физичког васпитања у школама;
- стварање услова сталног стручног усавршавања наставника .

У контексту оваквог приступа, промене наставних планова и програма физичког васпитања схватају се као интегрални део друштвених преображаја; дакле, треба да изражавају и битне промене целокупне образовне политике: То ће проузроковати значајне промене циљева, норми

и структуре система физичке културе у земљи. Идеја промена и реформи програма физичког васпитања, и нови концептуални приступ представљају "средњи пут". То је пут који има за циљ да одржи постојећи систем и који настоји да унесе у њега неке од могућих радикалних промена. У планирању образовања то су основне опције (поред "трећег пута" који представља постепени прелаз ка новом преображају). Да ли је о свим овим питањима писао Матић? Да. А да ли је дао и теоријски оквир за приступ свим овим питањима? ДА.

КА РАЗРЕШАВАЊУ ТЕОРИЈСКИХ И ПРАКТИЧНИХ ПРОБЛЕМА

Наведене сугестије које су присутне у Матићевим радовима, наглашене су ради приступа проблемима које стручњаци физичког васпитања треба да реше у вези са реформом.

Које проблеме ћемо изабрати као наше најважније проблеме, како они настају и како их можемо решити? Осврнуо бих се на нашу теорију, тј. на теорију физичког васпитања.

"Теорије можемо, строго узевши, разликовати по томе да ли се оне по својој структури односе на могуће ослобођење или не"¹. Свака теорија која је заинтересована за ослобађање и која је конституисана са еманципаторним интересом мора да тежи двострукој рефлексiji: о свом пореклу и о својој примени. Што се тиче теорије наставе и праксе физичког васпитања, мој критички приступ њеном преиспитивању може да има, пре свега, три аспекта:

Први аспект је нужна анализа друштва и верност социокултурном истраживању момената када су настале програмске основе на којима се заснивала ова и оваква теорија физичког васпитања, као и потреба разматрања разликовања теоријских, техничких и политичких питања и знања која су понуђена у оваквој теорији.

Други аспект критичког преиспитивања наставне теорије и праксе физичког васпитања налаже јасно одношење према њеним творцима, тј. њиховим укупним сазнањима, као и њиховим интересовањима у моменту креирања наставне теорије и праксе.

Трећи аспект је методолошког карактера. Можемо разматрати којим поступцима је истраживана пракса произашла из те теорије, тј. какви су

¹Јирген Хабермас ТЕОРИЈА И ПРАКСА Социјалнофилософске студије, БИГЗ, 1980, стр. 5

научни резултати добијени и да ли су они потврдили или оповргли вредност теорије.

Последица оваквог преиспитивања може бити:

- (1) рестаурација постојеће теорије,
- (2) њена ренесанса, или
- (3) њена реконструкција, или њено
- (4) потпуно одбацивање и конструисање потпуно нове теорије.

Интелектуално, естетичко, морално, етичко и физичко васпитање у нашим школама је најчешће индивидуално и институционално корумпирано. Оно је извитоперено својим декларативним карактером, уместо да се критички процењују ствари које су саопштене и ствари које су учињене. Ако би дошло до конституисања наше нове наставне теорије и праксе физичког васпитања, у том случају свакако би се радила ревизија наставних планова и програма, уз критичку селекцију и примену нових и свежијих потенцијала који су присутни у теоријама страних земаља. На овом месту треба истаћи потребу поновног ишчитавања свих Матићевих писаних радова у којима неспорно постоје квалитетни путокази начина целовитог аналитичког приступа теорији и пракси физичког васпитања у нас . Овде треба посебно нагласити залагања проф. др Боже Бокана са Факултета за спорт и физичко васпитање из Београда који је у задњих неколико година дао изузетно вредне теоријске доприносе овим питањима, као и доприносе чланова стручних комисија за реформу образовања и физичког васпитања.

ЗАКЉУЧАК

Анализирајући појединачно Матићев допринос физичкој култури у сваком његовом раду од 1961. године до 1998. год. могао бих да закључим да се у појединим радовима налазе и искре „филозофских мрвица“ неопходне за разумевање сагласности да је Матић у знатној мери учинио да се може говорити о могућности филозофског погледа и конституисања филозофије физичке културе код нас. Сигурно је да би једна општа филозофија физичке културе поседовала у себи Матићево схватање конципирано на социофилозофским и надасве хуманим антрополошким стајалиштима. Иmun на скретања " ултра лево" и " ултра десно" како оним догматско марксистичког, тако и анархоидног усмерења, подједнако несклон активистичкој еуфорији, као и теоријској резигнацији, Матић је доследно еманципаторски настројен, али не и заточеник култа слободе. Матић је предодређен на реалистичко виђење односа човека у његовом

духовном и социокултурном окружењу. Он је систематичан, трезвен и нијансиран у погледу на модерно доба.

Међутим, треба нагласити да, пре свега, постоји нејасноћа у вези са самим статусом дисциплине. Наиме, док теоријски текстови недвосмислено откривају темељну идејно - теоријску и стручно - научну позицију Матића, он се још увек не одређује потпуно у питању дисциплинарног статуса филозофије физичке културе. У низу својих стручних опсервација Матић показује да је свестан свих тешкоћа филозофско-теоријског утемељења програма чврсто конзистентне теорије физичке културе која мора бити ослоњена на поузданије реперне тачке добро утемељених научних и друштвених ресурса, како би могла имати "улогу својеврсне "кристаллизације" стручних знања, стручних мисли у физичкој култури уопште - да се не каже њена " највиша истина" или какав "стручни катехизис".²

Мој критички став доводим у везу са појмом кризе у земљама у транзицији и код нас, њеним разумевањем и решавањем. Јер, тек када се поставе општа друштвена стратешка одређења, могуће је укидање подвојености теорије и праксе. Тек тада, становиште критике рачуна са јединством теоријског и практичног ума, теоријског увида и практичних акција.

У распарави о теми Матићевог доприноса промишљања физичког васпитања у контексту филозофије физичке културе, а у контексту знака правца реформе у образовању – реформе наставе физичког васпитања код нас, треба сагладати и анализирати пре свега са аспекта попречних веза које вишеструко повезују разматрање теорије и праксе физичког васпитања.

Савремени теоретичари о научном и политичком значају теорије одл сматрају да се системи вредности не могу више сматрати стабилним на дуже време. Оно што се може желети зависи од онога што се може омогућити, а оно што треба да буде омогућено зависи од тога шта се жели. Циљеви и функције корисности нису никакве независне величине. Они стоје у узајамном деловању са простором одлучивања. Представама о вредностима се може управљати у широким границама. Наочиглед несигурности алтернативних развоја у будућности, безизгледна је жеља за постављањем крутих модела одлучивања, коју пружају стратегију за дуже време.

Ова констатација нас на изванредан начин опомиње да у будућим трасирањима стратешких поставки наставних планова и програма физичког

²Матић, М. : Општа теорија физичке културе, Београд, ФФК, 1992, стр. 13.

васпитања не будемо у практичном ропству неких захтева који су постојали код нас више десетина година и понаво се постављају.

Зато мислим да сваки теоријски правац и вредности у њему припадају својој епоси. Тужно је то или није, Матићева борба за вредности физичког васпитања и физичке културе у пракси све више губи битку. Да ли је завршен Матићев век и његова борба? Рекао бих да није али, нове писце и настављаче Матићевих визија чекају нови изазови. Нови изазови подразумеваће писање онога што је Матић започео, а то је увод у филозофију физичке културе, етику физичке културе, естетику физичке културе, аксеологију физичке културе. Та и таква фундаментална истраживања нама данас фале у нашој струци, а Матић је то добро започео, што читамо из његових прогностичких радова. Куда дакле после Матића у свету без Матића? Прво, немојмо бити Матићеви епигони него критички истраживачи. Конкурс је отворен. Очекујем да се на конкурс пријаве радови и изнесу 2016. године на оваквом скупу, у оквиру рада катедре. Обавезна тачка дневног реда: стручни разговори на задату тему. Тема : сабрана дела Миливоја Матића. Издавач : Факултет за спорт и физичко васпитање Универзитета у Београду, година 2016.

ЛИТЕРАТУРА

1. Бургер, Х. (1991) : "Филозофска антропологија и социјална филозофија", Филозофска истраживања, бр.4
2. Гелен, А. (1974) : Човјек, Сарајево : Веселин Маслеша
3. Гелен, А. (1986) : "Ка систематизацији антропологије", у : Филозофија модерног доба (зборник радова), Сарајево : Веселин Маслеша
4. Гелен, А. (1994) : Човјек и институције, Загреб : Школска књига
5. Голдман, Л. (1960) : Филозофија хуманистичке науке, Београд : Култура
6. Хабермас, Ј. *Теорија и пракса*, Социјалнофилозофске студије Бигз, 1980.
7. Хабермас, Ј. (1986) : Техника и знаност као идеологија, Загреб: Школска књига
8. Хабермас, Ј. (1988) : Филозофски дискурс модерне, Загреб :Глобус
9. Хајдегер, М. (1979) : Кант и проблем метафизике, Београд : Младост
10. Хорхајмер, М. (1982) : Критичка теорија, књига 1, Загреб: Глобус
11. Кант, И. (1974) : Ум и слобода, Београд : Младост
12. Келер, В. (1986) : "Филозофска антропологија", у Филозофија модерног доба
13. Матић, М. : Општа теорија физичке културе, Београд, ФФК, 1992, стр. 13
14. Милић, В. (1989) : Прилози историји социологије, Сарајево : Веселин Маслеша
15. Плеснер, Х. (1981) : Ступњеви органског човјека, Сарајево, Веселин Маслеша
16. Плеснер, Х. (1986) : "Номо absconditus", у Филозофија модерног доба
17. Ротхакер, Е. (1985) : Филозофска антропологија, Сарајево : Веселин Маслеша

18. Сартр, Ж. П. (1983) : Критика дијалектичког ума, књига 1, Београд : Нолит
19. Вукадиновић, \. (1991) : "Хегелова критика просветитељске идеје остварења ума", у Филозофски годишњак, бр. 4
20. Вукадиновић, \. (1998) "Хабермасова идеја крити(ч) ке антропологије", у Социологија, бр.1

ИЗВОРИ:

1. Група аутора: **Миливоје Баћа Матић**, пригодна истраживања и казивања о животу и делу др Миливоја Матића, професора факултета физичке културе Универзитета у Београду, Београд: Факултет физичке културе, 2000.

2. Кебин В.: **Наговештаји филозофије физичке културе у Матићевом опусу,**

Излагања на Катедри за теорију и методiku на Факултету спорта и физичког васпитања у Београду поводом одласка у пензију проф. др Миливоја Матића 1999. године, чланак штампан у пригодној монографији „Миливоје Баћа Матић“

Факултет спорта и физичког васпитања, Универзитет Београд, 2000.

3. Анализа свих Матићевих штампаних радова од 1961. до 1998. год. (видети списак у: **Библиографији објављених радова**, Група аутора: Миливоје Баћа Матић, пригодна истраживања и казивања о животу и делу др Миливоја Матића професора факултета физичке културе Универзитета у Београду, Београд: Факултет физичке културе, 2000.

VALUES OF A SIGN IN THE THEORY AND PHILOSOPHY OF PHYSICAL CULTURE IN MATIC' WORK

SUMMARY

The 80th anniversary of the birth of dr Milivoje Matic is a trigger for a reassessment of his contribution to physical culture. By individually analysing Matic's contributions in each of his works between 1961 and 1998, we come to the conclusion that in some of his publications exist sparks of "philosophical fragments", which are necessary for comprehending the author's belief that Matic has made it possible to discuss a possibility of a philosophical aspect and a constitution of the philosophy of physical culture in our country. M. Matic gives pointers which signify an event which would be prognostic on a permanent

progress in our profession, in the context of education as a whole, domestically and abroad.

In this discussion, the topic of Matic's contribution to the analysis of physical education in the philosophy of physical culture, and in the context of the sign of direction in the domestic education reform, the domestic physical education reform should be observed and analysed from the aspect of transversal connections which repeatedly link deliberation of the theory and practice of physical education.

Key words: /sign, progress, theory of physical culture, philosophy of physical culture/

ЗНАЧЕНИЕ ПРИЗНАКА В ТЕОРИИ И ФИЛОСОФИИ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ В ТРУДАХ МАТИЧА

АННОТАЦИЯ

80-я годовщина со дня рождения доктора Милюоя Матича стала спусковым механизмом для переоценки его вклада в развитие физической культуры. Отдельно анализируя вклад Матича в каждой из его работ в период между 1961 и 1998 годами, мы приходим к выводу, что в некоторых его публикациях существуют искры "философских фрагментов", которые необходимы для понимания творчества автора: Матич сделал возможным обсуждение философского аспекта и сущности философии физической культуры в нашей стране. М. Матич выводит признаки, указывающие на факты, свидетельствующие о постоянном прогрессе в нашей профессии, в контексте образования в целом, как внутри страны, так и за рубежом.

В этой дискуссии, тема вклада Матича в анализ физического воспитания в философии физической культуры в контексте признаков происходящей реформы образования, отечественного физического воспитания должна быть отмечена и проанализирована в аспекте поперечных связей, на которые постоянно ссылаются при обсуждении вопросов теории и практики физического воспитания.

Ключевые слова: признак, прогресс, теория физической культуры, философия физической культуры.
